

Paula ROMANESCU

**Nu e de răs
când lacrima-i
pe-aproape**

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

PARTEA I

Râzi cât încă se mai poate!

25 Dec. 2020

*Tu mă-nlumini, eu te ning.
Steaua noastră – într-o carte
Ca o-nmiresmată noapte
De colind.*

În lume e sărbătoare de poveste. S-a născut Pruncul Luminii. Eu lucrez la potrivire de cânturi românești în limba franceză. Traducătorul este conturul de umbră fără de care nici o scriere nu-și va afla miez de lumină (*dacă* va fi fost cu lumină însemnată de autorul ei!) sub alte ceruri ale cuvântului în afară de cel al limbii dintâi în care s-a ivit. Doar *To be or not to be* pare a nu mai avea nevoie de traducere. Dar de înțeles, s-o înțelege oare de orice muritor sensul acestei răvășitoare întrebări?

*

USR-ul, cortul sub care ființăm și noi, scriitorii din vremea aceasta în penurie de cititori, la ușa căruia se încing din când în când geambarale și urale între ăi cu gura mare, îmi trimite pentru anul nou 2021 o urare standard (gășibilă și în anale, n-o mai reproduc!) înscrisă lângă un fel de brad-butaforie, ajuns vraf de cărți sub a căror greutate mai cruntă decât a vremilor (?!), „soclul” – omul bietul, cu amar se înclină. Acum înțeleg eu că, de când tot românul scrie, *bradul (O!) frumos cu cetina tot verde* a ajuns carte, cărțile apasă greu pe coperișul casei care ne este trup, în încercarea de a găsi hornul pe care să alunece în vatra (vai, tot mai rece și pustie!) a sufletului care abia de-și mai amintește de povestea cu *a fost odată...*

*

Mă ajunge o veste de peste mări și țări, de la țărnu-rile Mării Chinei de Sud mai exact, cum că poezia *Et si l'amour avait raison?*/ *Oare iubirea o avea dreptate?* a fost inclusă în antologia *Poeți ai lumii*, apărută la Shanghai, 2021, și tradusă în 40 de limbi, iar *Iubire, însoritul meu regat* și-a aflat înveliș de cuvânt thai și adăpost în inima unor cititori de prin Bangkok. O credeam demult străină, pierdută prin mărăciniș de graiuri, ignorată de confrăți și de tot mai puținii iubitori de carte de pe la noi și, când colo, ea își zidește temple în suflet de oameni care nu mă știu, dar știu de ea. Să trăiești, Măria Ta Poezie!

*

Doi vechi îndrăgostiți bine săriți (nu doar și de a doua tinerețe), ba se despart cu convingerea că așa nu se mai poate, ba se adună să vadă dacă se mai poate...

O întâlnesc întâmplător deunăzi pe ea și, între altele, îmi dă vestea că e fericită. Simte nevoia să îmi și motiveze starea, deși o cred și fără...

– Iubitul meu este foarte grijuliu și atent față de mine. Iată, abia de o săptămână m-a trimis la dracu' și, în chiar ziua plecării mele, seara, m-a căutat prin telefon să mă întrebe dacă am ajuns cu bine... I-am spus că tocmai mă oprisem printr-un colț de rai. S-a panicat cumplit, bietul de el...

Și eu:

– Stai mult?...

– Cred că mai rămân pe acolo o vreme, măcar cât să fac o cură zdravănă de mere ecologice...

– Ești sigură că grădina nu a fost privatizată de vreun investitor strategic în beneficiul marelui tartor cu ochi mult ademenitori, din opoziție?

– Aoleu! Să înțeleg că nici raiul nu mai e rai? Nici Adam Adam, nici șarpele șarpe?

- Stai în colțul tău de grădină și ia seama bine! Merele s-ar putea să fie modificate genetic, noul Adam – transgender, dar șarpele poți fi sigură că e autentic!

*

Cocoșul de munte îndrăgostit, îi cântă iubitei sale găinușe serenade numai în miez de noapte, într-un sfânt ritual menit să tălmăcească tăria iubirii despre care zic oamenii cu minte că mișcă în ceruri aștri. În timpul cântatului, niște „obloane”-pielite se trag peste ochii și timpanele lui astfel încât el nu aude și nu vede nimic în afară de chipul iubirii sale. Natura, generoasă, l-a înzestrat cu surzenie și orbire în timpul cântării, cum orbi și surzi la gura lumii sunt toți îndrăgostiții.

A înțeles acest lucru și un vânător princiar de urși, rătăcit prin ce a mai rămas din pădurile noastre, care-și dorea printre trofeele lui și un cocoș de munte. A trebuit să se mulțumească doar cu ursul... imperial fiindcă, după ce în urma unei pânde îndelungi i-a apărut în bătaia puștii (cu glonț, nu cu alice) o splendoare de cocoș pus pe cântat, ca un bulgăre multicolor de pene înfoiate și tremurânde iar el a tras, doar pădurea a vuit a sfâșiere. A urmat un fâlfâit de aripi peste vârfuri, o înfiorare de frunziș și un tropot foșnitor stârnit de fuga căprioarelor, a iepurilor, a mistreților. Doar cocoșul, neclintit, înfocat, continua să-și cheme prin cântec iubita. Nu auzise pocnetul de armă. Glonțul trecuse printre penele lui răsfirate fără să-l atingă.

Cum să ucizi iubirea, prințe?

Tu de ce taci, inimă? Cântă!

*

Știam că avem și sparanghelarzi, și căpșunari, și președinți, și regi, și împărați cu sau fără șatră, dar că aveam și un rege *Arthur* în pădurile noastre devenite umbră, nu

mi-ar fi trecut prin minte de nu mă lumina acel prinț din stirpe de lichele linchensteiniene, cu inimă neagră, îndrăgind vânătoarea (nu, nu chiar precum cel din Levant, cu mistrețul lui cel *doinaș*...)

Arthur rex, ursul carpatin; trăia retras în inimă (mai mult cord!) de codru devastat de o Europă unită la jaf de țări ajunse, din ordinul ei, fără busolă și fără arme de apărare.

Ursul cel cvasi-vorbitor de la palatul Cotroceni al Cantacuzinilor, palat aflat pe locul unde erau odată Codrii Vlăsiei, s-a retras în bârlogul lui și tace mâlc. Bine face că gura îi cam pute. O javră de pază prezidențială bolmojește pentru amărășteni că „victima regală” nu era chiar cel mai mare exemplar trofeic cinegetic răpus de licheaua de prinț etranger, iar prințul se duse la el la castel unde nimeni nu-i bate nici obrazul, nici în poartă, că, de! iese tătuca al lui și-i trage neavenitului o scatoalcă nediplomatică, precum, după *loviluția* din România, i-a retras Elisaveta Secunda de pe Tamisa (de care mi s-a...) lui Ceaușescu, post mortem (!), decorația oferită tot de ea pe când trăia (el!).

Și apoi, cum să rămână fără colan teuton *pentru mari servicii aduse Germaniei*, ditamai românul cela neaoș *ot Sibiu*, sărac la vorbă și puțin la minte, căruia casa lui Bruckenthal i-a scăpat printre degetele-i grase pline de alte case șase!

Ogarii latră, ursul a murit, trăiască Uniunea! Cum care?! Doar nu URSSUL glasnostizat de peres...troika cu caii ei de nea, la gâtul cărora, *cu alai, râde pân' la lacrimi clopoțelul* lui Kalașnikov...

Le roi est mort, vive le bois!/ Regele a murit, trăiască... *boul!* (traducere foarte liberă de constrângeri semantice). Parcă așa vesteau trâmbițașii Curții regale norodului francez că regele lor tocmai dăduse colțul, dar că un altul, nou-nouț – și de regulă cam prostuț, se și așezase cu fundul pe tron, ca să nu rămână gol (tronul!).

La noi, codrul tot mai rar și ursul... parlamentar.

Dintotdeauna, dar mai abitir în vremea noastră, până și gândul face turism: trece prin căpșorul celor cu mintea în avarie și o zbughește mai departe într-un exod perpetuu, într-o emigrare fără de sfârșit, fiindcă nicăieri nu-i de aflat locul acela cu gust de Paradis, iar *ubi bene* nu-i și pentru cel aflat doar în trecere prin viață...

Așa și cu informația luată de-a gata la telejurnalul de seară, de pe internet, din gura lumii: turism verbal sadea, *vecinică trecere* dinspre nimic spre mai nimic. Și mintea biata rămâne tot mai sărmană...

*

On ne voit bien qu'avec le cœur, l'essentiel est invisible pour les yeux/ doar cu inima vedem cu-adevărat, esențialul rămâne invizibil ochilor, zicea personajul numit Micul Prinț creat de pilotul-scriitor Antoine de Saint-Exupéry. Și mare dreptate mai avea!

Să fie omul modern pălit de cecitate sufletească, posesor al unei inimi de tinichea, ori așa va fi fost el de când a fost creat de Cel de a cărui existență se îndoiește fiindcă nu L-a putut vedea cu ochii lui de pisoi abia aruncat din magma fierbinte a miezului de lut în neaua din *universul fără margini* aninat de *degetul Lui mic?*

Cu ochii larg deschiși, omul nu-l vede pe Dumnezeu. Nici cu pipăitul nu s-a descurcat mai bine (o știa și Arghezi!). Doar inima lui, inocenta, – ceasornic viu de sânge cald, măsoară necuprinsul tuturor celor văzute și nevăzute și vede, simte prezența A ceea căreia, trebuind să poarte un nume, i se spune Dumnezeu.

Cât despre Homer, grecoteiul acela expirat, semi-analfabet, fără de care n-am fi avut noi parte să vedem legendele Olimpului adunate-ntr-o carte, *nu se prea știe sigur de-a existat aieva, în schimb se știe foarte precis că era orb!*

Ce s-ar putea spune despre Shakespeare, negustorul de grâne care în copilărie nu frecventase nici măcar școala on-line (deși a păstrat o respectabilă distanță față de ea!), care s-a trezit pe cap cu o zestre dramaturgică mai mare decât întreg tezaurul Elisabetei Prima Întâia, adunat din ape, din pământ, din piatră seacă!

Atâta doar: că nici n-a existat! Dar că teatrului englezesc care avea și el nevoie de *un nume – un singur nume*, i s-a spus shakespearian, iar autorului pieselor de care știu și cei ce nu le știu, dar și toate scenele mapamondului știutor, i s-a spus Shakespeare (pentru că prea *zornăie a scuturare spadele* în mai toate istoriile de luptă pentru tron!)

Și, Doamne, Tu știi că eu chiar exist, dar nimeni nu se-ntreabă *ce rost avu venirea-mi și-apoi, ce sens plecarea* când va fi să fie! Tu știi că l-am citit și pe Homer, am frecventat cu Shakespeare lumea (ne)bună din umbra tronurilor, lumea nebună de dragoste și ură a Julietei cu al ei Romeo,, lumea lui Shylock cămătarul (de Banca mondială nu m-am atins!), lumea din nopțile de vară când, copilă fiind, adormeam în fân cu-o carte-n mână și visam să ajung mai repede adultă. Am ajuns! Și?... Inima mea nu mai știe să vadă.

Te rog, Doamne, fă-mă din nou copil! Și dă-mi vreme cât să fiu om întreg!

*

La marile răscruci, ba chiar și pe la răspântii de ulițe, destinul îți mai dă câte-un ghiont. Dacă ești nătâng, te împiedici și cazi. Dacă nu, apuci calea dreaptă, cel mai adesea înspinată, spre cel care vei fi cu adevărat. Nu ajungerea la capăt, ci mersul contează. Sângeri? E semn bun! Ești viu! Înainte!

*

Uraaaaa!!! Savanții lumii (da, mai există, nu au expirat cu toții!) au identificat, în chiar anul pandemic de coronavirus, sursa relelor toate care nu-i dau omului tihnă: IUBIREA! Din pricina ei ne pierdem mințile, din pricina ei se fac crime, din pricina ei se ajunge la sinucidere, din pricina ei ne luăm lumea-n cap și nu mai vrem să știm de nimeni și de nimic, din pricina ei ne legăm prin jurăminte că vom rămâne fideli de-a pururea unei singure făpturi, de parcă n-am ști că omul e schimbător prin chiar trecerea sa de la copilărie la starea aceea de ruină fizică, eufemistic numită senectute.

Deci, decretează înțelepții recentți, luminați deodată după ce-au scăpat de orbul găinilor pălite de pesta porcină, sus cu libertatea de a trage cu pușca la vânare de vânt! Jos cu iubirea făcătoare de familie în care partenerii sunt condamnați pe viață la facere și creștere de prunci cu un sex asupra căruia nou-născuții n-au fost consultați din stadiul de embrion și nici măcar când cu tăierea buricului sau a... împrejurului! Sus cu cur-cu-be-ul interșanjabil de nuanțe al libertății de-a fi spre a nu mai fi! Jos cu iubirea generatoare de drame și tragedii: vezi războiul troian, vezi povestea Julietei cu al ei Romeo, vezi tristețea lui Tristan cum că Isolda lui era a altuia, vezi (o, Doamne, cum de-ai îngăduit!) Răstignirea Aceea din iubire de oameni! Jos cu Creștinismul și doctrina lui despre iubire, care a încurcat atât de mult instaurarea urii între oameni până la a încâlci de tot ițele internaționalismului proletar pornit la lupta cea mare de transformare a oamenilor în robi pe un pământ guvernat de o unică, suverană și atotputernică ură globală!

*

Precum călătoriile așa și viața: un lung/scurt drum al întoarcerii în noi. Nu ajungerea la capăt (o, și ce capăt!...) ne îmbie, ci întâmplările de până – cu oameni, munți și ape (*pe unde-or mai fi, or fi mai trăind, Marine*

Ensoleiatule?), pasuri și locuri de popas în care înfloresc și rodesc amintirile despre cei care vom fi fost cum nu mai suntem, și suntem cum nu vom mai fi cât vom mai fi...

*

De parcă nu ne-ar ajunge virusul încoronat *Covid al XIX-lea* (rege, de!), progresiștii fără frontiere au mai clocit o interdicție. Globalizantă, se înțelege! Cică nu-i *corect politic* să se folosească termenii *negru/neagră/negri/negre și derivatele lor*.

Ascultătoare, ginta umană multilingvă a trecut repejor la „implementarea” ordinii (a ordinului!):

– *Ăia Zece negri mititei* ai Agathei Christie se vor numi de-acum *Au fost zece!* Autoarea n-a protestat. Era deja umbră. Deținătorii de drepturi de moștenitor, nepoții nescriitori dar superbogați ai Agathei, au adoptat cu entuziasm noul titlu al romanului cu cei zece mititei tuciuirii aducători de bani albi.

Ce ne facem noi românii cu al nostru *Negru Vodă* cel pornit *pe Argeș în gios* într-o căutare *de loc de mânăstire pentru pomenire* și intrat în legendă cu *Meșterul Manole* cu tot? Nu zic c-ar fi incorectă intrarea lor în regatul cu-vântului-curcubeu, dacă așa dori-vor rezistiștii. O să le zicem *Vodă Ciocolatiu’ și Manole tehnocratu’*, sau *brunețelu’*, sau *bronzatu’ din născare*, sau *Riga Romică și Manolică ăl de pică* – aolică muică mică, și tu Ană năzdrăvană cu al tău coș de răchită, plin de pită coaptă-n plită sau în țest, și de mușchi bun, țigănesc!

Ce se fac jucătorii de *alba-neagra* (a)prinși de febra câștigului *în miez adânc de noapte fără lumină împrejur*, când prind cuțitele să-și înroșească lama pe ulițe cu damf de cauciuc scrâșnind în (des)frâne?

Dar *părului negru* ca fundul de tingire încinsă pe pirostria al pirandelor din *Țiganiada* Budaideleanului, cu bănuți de aur în cosițe și albe stelute numai bune de

strivit sub unghie, cum i se va spune anume: *vălul lunii de tăciune?*

Ce facem cu televizistul Dan Negru? Il băgăm la înălbit cu leșie ori cu foc de apă vie?

Ce te faci, bardule de la Mircești, acolo printre stele unde te-ai mutat, cu/fără *Elencuța* ta cea *Negri - stea dulce și iubită a sufletului tău?*

Ce facem cu *florile de pe toate-ale lumii meleaguri* ale duduicăi Otilia? Dar cu *Cioara* lui Topârceanu - *neagră cum e cerul gurii la un câine care mușcă?* Le dăm cu var fără noimă? *Ce-ai cu noi, mă, agentule negrofar?*

Ce facem cu *Șalul negru* al lui Pușkin? Dar cu *lebăda neagră* a lui Ceaikovski de pe *lac*, unde, înșirate ca pe-abac, toate-s albe și doar ea - neagra discriminată, care-l vrea numai pre el - prințul blond și frumușel?

Cum să-i zicem la *negresă*, cătata delicată, strategic pusă pe blat între un fin *diplomat* și o *albă ca zăpada*, care ne întinde nada și ne-mbie fistichie la Capșa-n cofetărie?

Și-apoi ce ne facem, bre, cu bătrâna *Dunăre*, *cel drum fără de pulbere*, care izvorăște-n unde limpezi, știți și voi de unde, din ceea pădure cu fragi și cu mure, și se varsă pe trei guri (!), năvalnic, semeța, în chiar marea noastră... albastră ca viața...

Încurcată nepoveste cu 'nainte mult mai este!

Și între timp, sars-covul cel globalist ne flutură optimist cu fiecare zi albă lăsată de Domnul pre pământ zăbavă, lințoliu de doliu - caldă lacrimă iluzorie din chiar *oci ciornâie* cântați cu adâncă patimă nespuse pre limba cea rusă ce ne-a fost impusă mai ieri peste rând, când o învățam noi cântând/plângând...

Cât a trecut (fu mare graba!) de la acel decembre românesc în care ne uităm noi degeaba cum nu ninge nici cât negru sub unghia minierului, ca să ne priască măcar un ceai negru chinezesc la gura rece a caloriferului, de când unul cu păr *pana corbului*, fost prim-ministru,

demisionar de voie, de nevoie, se vrea iar în car, de cum a văzut că poate rămâne și fără *Cămară*, și fără tăciune (de neconceput, puicușorule, pe bune!) și se dă de ceasul morții să fie iar *prim* sau măcar (!) *preș?*...

Norodul – negru de o sfântă indignare, taie porcul care n-are nicio vină... Și nici pomană nu-i mai face.

Însă, iată, pe la târlă, prind să zburde noii miei...

Pe ei!

*

La *Opera Bastilia* din Parisul cel de toate visele noastre de mai antan, norodul dedulcit la revoluții care s-au lăsat cu tăieri de capete, dar și culturale (revoluțiile, nu capetele!), a fost chemat la lupta cea mare, ca să se dezrobească de pandemia planetară sarscovită, de o regizoare olandeză (nezburătoare), pre numele ei Lotte de Beer (i s-o fi tras de la bere), nu cu arme, ci cu muzici și alarme: Primiți cu *Aida*? E albă ca vidul de minte al corecțiilor afoni fără har, însemnați cu co-vidul planetar. Albi sunt și etiopienii din neamul proaspăt vopsitei blonde sclave, și Amonastro, tătucul celestei, și faraonul, și mumiile, și elefanții, și fildeșii. Negru (de supărare) – doar Radames.

Celesta *Aida* s-a emancipat, iote! I-a făcut-o Lotte.

Eu m-aș duce să mă plâng chiar lui Verdi pe la Scala, la Gherghina, la Ioana, la Măria ori la Leana, dacă nu chiar la babana purtătoare de coroană albioană de Tamisa fiindcă, Doamne, tare mi s-a luat de-atâta albitură ce dă negrului măsură și prostiei nemăsură!

*

Până mai alaltăieri ni se tot scoteau ochii... ca să vedem cum ne potopește lumina de la Răsărit – roșie, roșie, roșie!

Până mai ieri eram bătuți la cap cum că *Partidul e-n toate – e-n cele ce sunt și-n cele ce mâine vor râde la*

soare... Și era unul cel partid care ne da cu capu-n zid, și unul *El – Conducătorul*, și-o turmă – natul zis poporul!

Și iată-ne acum privind la haitele (tot de partid!), cătând spre hăt-departe, sus, spre cel Apus... Dar lumea e cu josu-n sus și oricât am dori să fie ca-n visul nostru cel mai vis, lumea-i un nou iad, interzis (și-acesta?!) precum ne fu, vai!, mult prea râvnitul dulce Rai...

Ție-ți vorbesc, Americă, ție, clama mai ieri o ne-Mărie bine plasată pe... urcuș!.. Și iată-mă voind acuș și eu, o simplă muritoare, să-i zic vreo două la cea Mare adunătură de putere sub steagul ei cu multe stele, de când am auzit cum că o tolomacă-nvățătoare lesbi-pedo nevoie mare și-a fost luat sacu-n spinare și-apoi școlarii prostă-nacii, ce nici n-aveau habar, săracii, dacă se vor băieți sau fete, și a pornit-o pe-ndelete cu ei direct la clubul homo să vadă ei cu ochii lor cât de ușor e să te schimbi din Hercule în Afrodita și din maimuță-n maimuțoi, dacă te-ncearcă vag ispita de-a fi *gen unu* sau *gen doi*...

Că i-a fost mult apreciată școala ei prea de tot *altfel*, mi-e de mirare și de jale, și mă tot cearcă o-ntrebare:

– De avuseși atâta zel, de ce nu i-ai condus, năvleago, de la-nceput chiar la bordel?

*

Le face curte pe-nserat florilor mele din grădina fără de gard un june 'nalt bine bronzat de la natură, tatuat, și cu cercelu' cât covrigu', și cu tunsoare „cucurigu!”

Eu, în fereastră – floare ne-albastră de 'nalt scaiete rece: *Pe aici nu se trece!*

El, negru tăciune, 'mi-ntunecă fața: *Îmi place verdeața. Și floarea mi-e dragă.*

Eu, inimă slabă: *Ești în căutare de loc de verdeață, fără de-ntristare?! Ce atâta grabă!...*